

Datum
18 november 2003

Ons kenmerk
FO2003/83655

Onderdeel
Afd. Financiële Organisatie
Binnenlands Bestuur

Inlichtingen
zie onder

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

CIRCULAIRE GEMEENTEFONDS van 18 november 2003

Aan	de gemeentebesturen
Onderwerp	gemeentefonds
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Relatie met andere circulaires	junicirculaire van 2003 (FO2003/70507) septembercirculaire van 2003 (FO2003/78176)
Geldig tot	1 juli 2004
Inlichtingen	9-11 uur: R.L.J. de Neef (070) 426 6208 N.P. Passchier (070) 426 6259 J. de Groot (070) 426 6364 b.g.g. Y. Drese (070) 426 6277
E-mail	<u>dienstpostbus.BFO@minbzk.nl</u>
Internet	<u>www.minbzk.nl/</u> <u>www.minfin.nl/</u>
Gemnet	<u>web.minfin.gemnet.nl/</u>

1. Inleiding

In deze circulaire informeer ik u, mede namens de staatssecretaris van Financiën, over enige wijzigingen in de omvang en de verdeling van het gemeentefonds alsmede over een enkel ander onderwerp dat verband houdt met de financiële verhouding Rijk-gemeenten. Het gaat in het bijzonder om twee mutaties in de middelen van het gemeentefonds, namelijk om een toevoeging in verband met de implementatie van de Wet Werk en Bijstand en om een uitname in verband met de kinderopvang.

2. Implementatie Wet Werk en Bijstand

Wij verhogen de algemene uitkering incidenteel met € 20 miljoen voor het jaar 2003 en met € 15 miljoen voor het jaar 2004 in verband met de kosten van implementatie van de Wet Werk en Bijstand (WWB).

Voor deze implementatie was aanvankelijk € 20 miljoen beschikbaar. Bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer is dit bedrag echter verhoogd tot € 40 miljoen. Van deze middelen wordt € 5 miljoen door het ministerie van SZW geïnvesteerd in het WIS (WWB Implementatie Steunpunt). De resterende € 35 miljoen wordt in twee tranches van € 20 miljoen in 2003 en € 15 miljoen in 2004 aan de gemeenten uitgekeerd via de algemene uitkering. Voor nadere toelichting op het implementatietraject verwijzen wij u naar de WWB Nieuwsbrieven van het ministerie van SZW (www.gemeenteloket.szw.nl).

De genoemde bedragen zullen in de komende reguliere circulaire verwerkt worden in de Opbouwtabellen 2003 en 2004 als tijdelijke toevoegingen aan het cluster sociale dienst/bijstand. Met het oog op de te verwachten kosten worden zij verdeeld via de maatstaven bijstandsontvangers en vast bedrag voor iedere gemeente (zie tabel 1).

Tabel 1 Verdeling van de toevoegingen implementatie WWB (bedragen per eenheid in euro's in basis)

maatstaven	2003	2004
- bijstandsontvangers	21,32	14,34
- vast bedrag voor iedere gemeente	15.527,64	12.076,79

3. Kinderopvang

Wij verlagen de algemene uitkering van het gemeentefonds met ingang van het uitkeringsjaar 2004 met € 122,699 miljoen. De uitname houdt verband met de voorziene Wet basisvoorziening kinderopvang (Wbk).

In september 2002 bent u geïnformeerd over de mutatie op het gemeentefonds die te verwachten is vanwege de Wet basisvoorziening kinderopvang. Op dat moment werd invoering van deze wet voorzien voor het jaar 2004 (zie de septembercirculaire van 2002, § 6.6). Dit jaar werd in de junicirculaire meegedeeld dat de beoogde invoeringsdatum met één jaar was uitgesteld tot 1 januari 2005 (zie de junicirculaire van 2003, § 3.7). De uitname werd in de Opbouwtabel 2005-2008 opgenomen met een pro memorie-bedrag voor het jaar 2005.

Sindsdien heeft zich een ontwikkeling voorgedaan die aanleiding geeft de uitname toch reeds per 2004 te effectueren en de uit te nemen middelen op korte termijn over te hevelen naar de begroting van SZW. De staatssecretaris van SZW heeft de achtergronden hiervan uiteengezet in zijn (extra) verzamelbrief van 29 oktober 2003 (kenmerk Intercom/2003/82555) aan de colleges van burgemeester en wethouders. Deze brief is in afschrift ook gezonden aan ondermeer de hoofden financiën van de gemeenten.

Het bedrag van de uitname is afgeleid van de f 194,6 miljoen die met ingang van 1996 aan het gemeentefonds werd toegevoegd voor de kinderopvang. De structurele toevoeging beliep f 190,2 miljoen vanaf 1998 (zie ook de septembercirculaire van 2002, p. 27). Na aanpassing voor de ontwikkeling van het fonds sindsdien op basis van de accrespercentages resulteert volgens de huidige gegevens voor het jaar 2004 een bedrag van € 122,699 miljoen.

Het uitgenomen bedrag komt ten goede aan de begroting van SZW en wordt vanuit die begroting als specifieke uitkering aan de gemeenten verstrekt. Iedere gemeente ontvangt een specifieke uitkering die gelijk is aan het bedrag dat behoort bij de uitname uit het gemeentefonds voor die gemeente. Het zal gaan om een specifieke uitkering zonder verantwoordingsverplichting (een lump-sum uitkering).

Er is gekozen voor deze handelwijze om de bestuurlijke verantwoordelijkheid helder te houden. Aan de genoemde specifieke uitkering van € 122,699 miljoen is namelijk een andere specifieke uitkering gekoppeld die er toe strekt in 2004 subsidieplaatsen in de kinderopvang in stand te houden. Aan deze "instandhoudingsregeling" is wel een verantwoordingsverplichting verbonden (zie de extra verzamelbrief van de staatssecretaris van SZW).

Het is niet gebruikelijk om een mutatie op het fonds van deze omvang bekend te maken als het begrotingsproces bij de gemeenten reeds gevorderd is. Momenteel zullen de meeste gemeenten de begroting 2004 al hebben vastgesteld. Omdat de overgehevelde middelen in het komende jaar echter in gelijke omvang naar de gemeenten zullen terugvloeien, menen wij dat de uitname toch op dit moment gerealiseerd kan worden. De gemeenten zullen door deze operatie in 2004 geen budgettair nadelig effect ondervinden.

De uitname zal in de komende meicirculaire verwerkt worden in de Opbouwtafel 2004 in het cluster zorg. De verdeling wordt hier reeds verwerkt. Zij komt overeen met de verdeling van de toevoeging voor de kinderopvang anno 1996 (zie tabel 2).

Een raming van de uitname per gemeente wordt gepubliceerd op het internet op de websites van het ministeries van BZK (www.minbzk.nl, zie de informatierubriek op de gemeentefonds-homepage) en Financiën (www.minfin.nl, zie de pagina gemeente en provincie). Deze informatie geeft zicht op de omvang van de specifieke uitkering die de gemeenten zullen ontvangen uit de genoemde € 122,699 miljoen. De vermelde bedragen staan dus los van een eventuele uitkering die verband houdt met de instandhouding van subsidieplaatsen.

Tabel 2 Verdeling van de uitname middelen kinderopvang (bedragen per eenheid in euro's in basis)

maatstaven	bedragen	maatstaven	bedragen
- inwoners	-0,91	- klantenpotentieel lokaal	-0,53
- jongeren	-1,44	- klantenpotentieel regionaal	-0,14
- ouderen	-0,64	- omgevingsadressendichtheid	-2,54
- huishoudens met laag inkomen	-5,97	- vast bedrag Amsterdam	+4.518.704,85
- bijstandsontvangers	-12,38	- vast bedrag Rotterdam	+1.890.769,89
- uitkeringsontvangers	-2,40	- vast bedrag Den Haag	+1.761.436,51
- minderheden	-10,31	- vast bedrag Utrecht	+547.534,06

In eerdere circulaire is ook aandacht besteed aan een te verwachten toevoeging aan de algemene uitkering in verband met de Wbk. Het gaat daarbij om de bekostiging van het gemeentelijk toezicht op de kinderopvang en van de gemeentelijke uitgaven voor een aantal doelgroepen (zie de septembercirculaire van 2002, p. 27). De exacte omvang en de verdeling van deze toevoeging zullen vastgesteld worden in het kader van de besluitvorming over de Wbk. Wij komen daarop terug in een latere circulaire.

4. Voorschotbetalingen 2003 en 2004

In de bijlage zijn de Verdeeltabellen voor 2003 en 2004 herzien op grond van het voorafgaande. De bevoorschotting voor het jaar 2003 zal met ingang van de betaalmaand december aangepast worden aan tabel 1 van de bijlage. De bevoorschotting voor het jaar 2004 zal vanaf januari a.s. gebaseerd worden op tabel 2 van de bijlage.

5. Tarieven Legesbesluit akten burgerlijke stand

Onlangs is in het Staatsblad (16 oktober 2003, nr. 383) het Besluit van 10 september 2003, houdende wijziging van het Legesbesluit akten burgerlijke stand (verhoging tarieven akten), gepubliceerd. Bij dit Besluit zijn de tarieven van het Legesbesluit akten burgerlijke stand gewijzigd in verband met de hogere kosten voor geautomatiseerde systemen.

In de onderliggende berekening, vermeld bij deze tarieven, is per abuis uitgegaan van de per 1 januari 2004 geldende geïndexeerde tarieven (zie Stcrt. 2003, 153, p. 7). Dit betekent dat in het voornoemde Besluit de tarieven per 1 januari 2004 zijn vermeld. Gelet hierop geef ik u in overweging om tot 1 januari 2004 uit te gaan van de navolgende tarieven:

- voor de stukken genoemd in artikel 2, eerste lid, onder a, b en d van de Wet rechten burgerlijke stand € 9,70;
- voor de stukken genoemd in artikel 2, eerste lid, onder c van de Wet rechten burgerlijke stand € 17,90.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

J.W. Remkes

Bijlage

Tabel 1: Verdeeltabel 2003 (stand november 2003; bedragen in in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor		bedragen per eenheid 2003 (stand sept. 2003)	wijzigingen sinds september 2003	bedragen per eenheid 2003 na deze circulaire
1	OZB	-5,05		-5,05
2	inwoners	150,43		150,43
3	inwoners *bodemfactor buitengebied	0,80		0,80
4	jongeren	183,25		183,25
5	ouderen	47,59		47,59
6a	wadden, t/m 2500 inwoners	188,44		188,44
6b	wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	146,75		146,75
6c	wadden, vanaf 7501 inwoners	32,49		32,49
7	huishoudens met laag inkomen	373,82		373,82
8	bijstandontvangers	504,06	21,32	525,38
9	uitvoeringskosten bijstand	1.113,99		1.113,99
10	schaalfactor bijstand	224.925,94		224.925,94
11	uitkeringsontvangers	172,12		172,12
12	minderheden	297,04		297,04
13	klantenpotentieel lokaal	64,26		64,26
14	klantenpotentieel regionaal	25,83		25,83
15	leerlingen (V)SO en VO	242,19		242,19
15a	extra leerlingen streekscholen	80,73		80,73
15b	extra groei leerlingen VO	142,39		142,39
15c	extra groei jongeren	102,33		102,33
16	land	34,57		34,57
17	land *% slechte grond	1,05		1,05
18	land *bodemfactor gemeente	21,14		21,14
19	binnenwater	29,83		29,83
20	buitenwater	26,84		26,84
21	oppervlak bebouwing	645,50		645,50
22	opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.885,03		3.885,03
23	opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.828,25		1.828,25
24	woonruimten	228,33		228,33
25	woonruimten *bodemfacgtor kern	37,36		37,36
26	woonruimten *% slechte grond	38,32		38,32
27a	opp. historische kernen, <40 ha	7.458,13		7.458,13
27b	opp. historische kernen, 40-64 ha	12.028,75		12.028,75
27c	opp. historische kernen, >64 ha	20.615,98		20.615,98
28	lengte historisch water	18,28		18,28
29	bewoonde oorden 1930	36,11		36,11
30	hist.woningen in bewoonde oorden	87,74		87,74
31a	ISV (a)	23.472.890,33		23.472.890,33
31b	ISV (b)	13.335.875,96		13.335.875,96
32	omgevingsadressendichtheid (OAD)	56,68		56,68
33	OAD *% slechte grond	-1,20		-1,20
34	oeverlengte * bodemfactor gemeente	9,08		9,08
35	oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	4,54		4,54
36	kernen	6.823,49		6.823,49
37	kernen *bodemfactor buitengebied	15.997,17		15.997,17
38	bedrijfsvestigingen	116,26		116,26
39	vast bedrag voor iedere gemeente	229.241,57	15.527,64	244.769,21
40	vast bedrag voor Amsterdam	162.350.569,79		162.350.569,79
41	vast bedrag voor Rotterdam	115.492.029,05		115.492.029,05
42	vast bedrag voor Den Haag	84.711.775,57		84.711.775,57
43	vast bedrag voor Utrecht	45.285.806,20		45.285.806,20
44	vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
45a	herindeling (per gemeente)	1.585.065,00		1.585.065,00
45b	herindeling (per inwoner)	53,28		53,28
46	verf. omvangrijke opgave woningbouw	571,39		571,39
uitkeringsfactor		1,317		1,317

Tabel 2: Verdeeltabel 2004 (stand november 2003; bedragen in in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor		bedragen per eenheid 2004 (stand sept. 2003)	wijzigingen sinds september 2003	bedragen per eenheid 2004 na deze circulaire
1	OZB	-5,05		-5,05
2	inwoners	139,17	-0,91	138,26
3	inwoners *bodemfactor buitengebied	0,66		0,66
4	jongeren	186,10	-1,44	184,66
5	ouderen	47,33	-0,64	46,69
6a	wadden, t/m 2500 inwoners	187,74		187,74
6b	wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	146,22		146,22
6c	wadden, vanaf 7501 inwoners	32,31		32,31
7	huishoudens met laag inkomen	336,43	-5,97	330,46
8	bijstandontvangers	330,54	1,96	332,50
9	uitvoeringskosten bijstand	1.083,05		1.083,05
10	schaalfactor bijstand	217.593,22		217.593,22
11	uitkeringsontvangers	143,30	-2,40	140,90
12	minderheden	273,77	-10,31	263,46
13	klantenpotentieel lokaal	62,65	-0,53	62,12
14	klantenpotentieel regionaal	25,09	-0,14	24,95
15	leerlingen (V)SO en VO	242,19		242,19
15a	extra leerlingen streekscholen	80,73		80,73
15b	extra groei leerlingen VO	144,01		144,01
15c	extra groei jongeren	103,49		103,49
16	land	33,55		33,55
17	land *% slechte grond	0,89		0,89
18	land *bodemfactor gemeente	19,72		19,72
19	binnenwater	28,36		28,36
20	buitenwater	23,07		23,07
21	oppervlak bebouwing	585,36		585,36
22	opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.210,59		3.210,59
23	opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.510,87		1.510,87
24	woonruimten	191,66		191,66
25	woonruimten *bodemfacgtor kern	30,87		30,87
26	woonruimten *% slechte grond	32,66		32,66
27a	opp. historische kernen, <40 ha	6.700,22		6.700,22
27b	opp. historische kernen, 40-64 ha	10.477,07		10.477,07
27c	opp. historische kernen, >64 ha	19.064,30		19.064,30
28	lengte historisch water	15,11		15,11
29	bewoonde oorden 1930	31,76		31,76
30	hist.woningen in bewoonde oorden	87,37		87,37
31a	ISV (a)	22.207.381,03		22.207.381,03
31b	ISV (b)	12.616.890,15		12.616.890,15
32	omgevingsadressendichtheid (OAD)	51,77	-2,54	49,23
33	OAD *% slechte grond	-1,02		-1,02
34	oeverlengte * bodemfactor gemeente	7,50		7,50
35	oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	3,75		3,75
36	kernen	6.261,25		6.261,25
37	kernen *bodemfactor buitengebied	13.220,05		13.220,05
38	bedrijfsvestigingen	103,39		103,39
39	vast bedrag voor iedere gemeente	216.216,88	12.076,79	228.293,67
40	vast bedrag voor Amsterdam	162.240.972,34	4.518.704,85	166.759.677,19
41	vast bedrag voor Rotterdam	115.403.105,13	1.890.769,89	117.293.875,02
42	vast bedrag voor Den Haag	84.646.083,04	1.761.436,51	86.407.519,55
43	vast bedrag voor Utrecht	45.247.357,09	547.534,06	45.794.891,15
44	vast bedrag Waddengemeenten	149.364,26		149.364,26
45a	herindeling (per gemeente)	1.585.065,00		1.585.065,00
45b	herindeling (per inwoner)	53,28		53,28
46	verf. omvangrijke opgave woningbouw	481,14		481,14
uitkeringsfactor		1,316		1,316